

Der har ligesom været et lille strejf af, at vi ikke har gjort noget for de kulturelle uddannelser, men der vil jeg minde om, at der faktisk er foregået ret massive investeringer fra den tidligere regering i de fysiske rammer, og så er der et par områder, som har brug for, at man også kigger på de fysiske rammer. Men hele udflytningen af de kunstneriske uddannelser til Holmen har i hvert fald været noget af det, der har løftet det her uddannelseshjørne. Så det er jo ikke sådan, at den tidligere regering og den tidligere minister, fru Elsebeth Gerner Nielsen, der jo gerne ville have været med her i dag, men ikke kan det på grund af barselorlov, og som formentlig også ville have glædet sig over, at den nuværende minister her rækker hånden ud, ikke har gjort en stor indsats.

Jeg vil slutte med at sige tak for opbakningen til forslaget fra et bredt flertal, ja, man kan vel sige, at det er et enigt flertal i Folketinget.

Jeg synes, at det tegner godt i forhold til de kommende drøftelser om det her, og jeg håber meget på, at ministeren hurtigt kommer med et udspil, og også et udspil, som tager afsæt i den tankegang, der lå fra den tidligere regering, og som blev forankret og nedfældet i dens kultur- og erhvervspolitiske redegørelse. For det giver netop kulturen et løft. Det giver i øvrigt også erhvervslivet et løft, men man skal samtidig også bevare muligheden for den kreative, den måske knap så markedsorienterede del af uddannelserne. Det er jo den balancegang, der skal være intakt. Men vi glæder os til det fremtidige arbejde med det her og takker de partier, som har støttet op om det, og det er alle på nær lige en del af det fra fru Louise Frevert, og det må vi jo tage med oprejst pande og se at komme uden om den del af problemet.

Vi synes faktisk, at hele vores samfund og uddannelsessystem har en forpligtelse til at sikre, at alle, der bor i dette land, hvad enten de nu er danske eller ikkedanske statsborgere, får nogle reelle muligheder for at få den uddannelse og nå den kompetence, de gerne vil, og som vi i øvrigt har brug for.

Kl. 15.45

Tredje næstformand (Kaj Ikast):
Fru Louise Frevert som ordfører.

Louise Frevert (DF):

Jeg skal lige knytte de sidste bemærkninger, som jeg ikke fik sagt tidligere, til denne her debat i

dag. Og så kan jeg lige så godt slå fast én gang for alle, at jeg hedder Frevert, så er det sagt.

Dansk Folkeparti tror heller ikke, at det gør så meget, at uddannelsesmiljøerne ikke er store. For vi mener tværtimod, at det kan have sine fordele, da lærerne kan komme tættere på eleverne. Og på grund af den teknologiske udvikling er grænserne internationalt blevet nedbrudt, og man vil have en anden mulighed for international kontakt end tidligere.

Der skal ligeledes etableres nogle tiltag, så videreuddannelse er i højsædet og de, der er blevet uddannet på statens regning, følger med tiden. Vi skal i det hele taget gå ind og se på, om antallet af uddannede inden for de kunstneriske uddannelser er proportionalt med de personer, som man har kapacitet til at kunne aflønne i den kunstneriske verden. Det kan ikke nytte noget, at vi uddanner en masse mennesker til arbejdsløshed. Det må dreje sig om at få uddannet professionelle folk. Det er ikke alle, der behøver at blive professionelle kunstnere, selv om de går rundt med en kunstner i maven.

Derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte beslutningsforslaget. Der er for mange uafklarede punkter, og der er ikke nogen grund til at haste et forslag igennem som forslagsstillernes. Vi vil med sindsro sætte os ned og vente på et mere gennemtænkt forslag fra regeringens side.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 40: Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ophævelse af varighedsbegrænsning).

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.
(Fremsat 14/12 2001).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Beskæftigelsesministeren (Henriette Kjær, fg.):

Forslaget går ud på at udvide adgangen til at udbetale sygedagpenge ud over den normale varighedsgrænse på 52 uger med den virkning, at retten til sygedagpenge bliver tidsubegrænset. Samtidig foreslås det, at nødvendige afklarende aktiviteter forud for revalideringen skal være iværksat inden 6 måneder, når der er udbetalt løn eller sygedagpenge i mere end 52 uger.

Efter de nuværende regler i dagpengeloven standses udbetalingen af dagpenge, når der er udbetalt dagpenge eller løn under sygdom for mere end 52 uger. Der er dog en række forlængelsesmuligheder, som langt hen ad vejen bygger på udsigten til, at den sygemeldte vil kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet inden for et overskueligt tidsrum. Dagpengene kan dog også forlænges, hvis der er rejst sag om erstatning efter arbejdsskadelovgivningen, hvis der er rejst en sag om førtidspension, eller hvis den sygemeldte har en alvorlig lidelse, hvor der ikke synes at være mulighed for helbredelse.

Det oplyses i lovforslaget, at formålet er at lukke det, der efter SF's opfattelse er et hul i den sociale lovgivning.

Jeg mener, at man skal være opmærksom på, at sygedagpengeloven er tænkt som en korttidsydelse og ikke som en mere eller mindre permanent forsørgelsesydelse. Man ville, hvis dette forslag blev vedtaget, få uens forsørgelsesydelser til personer, der er i situationer, som egentlig ikke er så forskellige. Jeg tænker her på en kontanthjælpsmodtager og en person, der har været på sygedagpenge i længere tid.

Uanset at kommunerne selv skal afholde udgiften til sygedagpenge efter 52 uger, må det forventes, at en hel del flere personer fortsætter med at modtage sygedagpenge i længere perioder, flere i en årrække. Også efter finansieringsomlægningerne er der oplysninger, der tyder på, at en tidlig opfølgning ikke alle steder prioriteres tilstrækkelig højt. Incitamentet til at gøre en indsats vil i vidt omfang mangle både for kommunen og for den sygemeldte.

Erfaringerne viser, at personer med et langvarigt sygefravær tit har svært ved at genvinde fodfæstet på arbejdsmarkedet. Langt sygefravær har altså ikke kun samfundsøkonomiske om-

kostninger, men også store personlige omkostninger for de sygemeldte.

Med en faldende arbejdsstyrke som den, vi har i dag, ville det være meget uheldigt at åbne mulighed for, at sygemeldte kan modtage sygedagpenge helt uden nogen tidsmæssig begrænsning.

Regeringen er af den opfattelse, at indsatsen vil kunne styrkes ved at skabe gode vilkår for en tidlig opfølgning i sygedagpengesagerne, herunder at medvirke til at fremgangsmåderne i de kommuner og på de arbejdspladser, hvor opfølgningen virker efter hensigten, bliver kendt og får en afsmittende virkning på fremtidig sygedagpengelovgivning.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale, at forslaget afvises.

Kl. 15.50

Eva Kjer Hansen (V):

SF foreslår med dette lovforslag, at varighedsbegrænsningen på sygedagpenge skal ophæves, således at sygedagpengeperioden bliver tidsubegrænset.

Det er et problem, at mange personer bliver hængende alt for længe på sygedagpenge, og det er et problem, at alt for mange ikke kan få afgjort deres situation og derfor får problemer med sygedagpengeperiodens begrænsning på 52 uger. Men løsningen er efter min opfattelse ikke at vælge at gøre sygedagpenge tidsubegrænsede. Sygedagpenge er ikke og skal ikke være fast forsørgelse.

I stedet skal der gøres en indsats for hurtigt at få afklaret en persons situation, og der er noget, der tyder på, at tingene halter lidt ude i kommunerne. Om det er manglende effektivitet i sagsbehandlingen eller lange ventelister, der er problemet, er svært at afgøre, men tilsyneladende har kommunerne også problemer med at leve op til kravene om opfølgning og samtaler med den sygemeldte.

Selvfølgerig kan der let gå noget tid, når en person f.eks. skal gennem en behandling på hospital, gennem et optræningsforløb, gennem arbejdsprøvning, inden der kan udarbejdes en egentlig revalideringsplan, og i dag er der derfor også mulighed for at forlænge perioden i bestemte situationer. Er revalideringsmulighederne ikke udtømt, kan dagpengeperioden således forlænges, med henblik på at det så kan føre til en afklaring og til en erhvervs-mæssig beskæftigelse.

Hvis dagpengeperioden bliver tidsbegrænset, kan det jo i sig selv betyde, at tingene trækker i langdrag, og jeg ønsker ikke at risikere, at tidspunktet for iværksættelse af initiativer bliver skubbet. Menneskeligt set er det yderst belastende ikke at vide, hvad man kan og skal fremover, ikke at kunne få afgjort sin fremtidige situation. Derfor vil jeg hellere tage fat på problemet ved at skubbe på for at få hjulpet den sygemeldte med sine problemer.

En tidlig opfølgning er jo også vigtig for at få den sygemeldte tilbage på arbejdsmarkedet. Erfaringerne viser, at jo længere tid der går, desto sværere er det at komme i gang igen. Der er sat nogle undersøgelser i gang, der jo også bliver henvist til i lovforslagets bemærkninger, og når de foreligger, håber jeg, at vi kan blive klogere på, hvordan vi kan løse problemet med de meget lange forløb for sygemeldte.

Med disse ord skal jeg afvise forslaget fra SF.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt alle ordførere er opmærksomme på, hvad det er for sager, vi taler om. Jeg er helt enig med den tidligere ordfører fra Venstre i, at man ikke skal trække sager i langdrag. Det er ikke det, vi skiller på. Det, vi skiller på, er, hvor mange gidsler man skal tage i den her sag.

De seneste sager, jeg har haft, har drejet sig om en kræftpatient, der mistede sin ret til dagpenge og ikke var syg nok til pension. Vedkommende mistede derfor sin indkomst. Så er det en sclerosepatient, hvor prognosen er usikker, og som oven i det at være sclerosepatient oplever, at familien mister den ene indkomst. Det tredje eksempel er en gigtpatient, hvor familien ligeledes mister sin indkomst.

Mine ord til Venstres ordfører, der taler om mennesker frem for systemet, er, at det her virkelig er systemsynspunktet. Systemet står med vurderingen, systemet kan vurdere stort set, som det vil, og den, der kommer til at betale, er den, der oven i et smertefuldt sygdomsforløb oplever, at indkomsten er pist væk. Er det virkelig mennesket før systemet?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Det vil jo være vanskeligt for mig at gå ind i nogle konkrete eksempler, som jeg ellers ikke har kendskab til, men som jeg understregede i mit indlæg, og som jeg også håber at SF's ordfø-

rer hørte, kan der være situationer, hvor der er brug for at forlænge sygedagpengeperioden. Det er også muligt i dag, at man kan gøre det. Jeg mener, at der kan være god grund til det i de situationer, hvor man ikke kan nå at få afklaret forløbet.

Men ellers mener jeg, at dér, hvor man skal sætte ind, er i forhold til at få kommunerne til hurtigere at sætte initiativer i gang, som kan hjælpe den sygemeldte til at få afklaret sin situation og til at få afgjort, om vedkommende kan vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Kl. 15.55

Vi vinder intet ved at forlænge forløbet. Det er menneskeligt meget hårdt at være i den situation, og derfor synes jeg, at vi skal skærpe kursen med hensyn til at få sagerne afgjort frem for at trække dem i langdrag.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Igen vil jeg sige: Det, vi deler på, er ikke, at kommunerne hurtigt skal gå ind. Det understreges jo også i det lovforslag, vi lige behandler. Det er ikke der, vi er uenige. I øvrigt har kommunerne en voldsom interesse i at gå ind så hurtigt som muligt alene af den grund, som socialministeren også understregede, at efter uge 52 skal de selv betale sygedagpengene hundrede procent.

Problemet er det modsatte, nemlig hvis en kommune, der kun tænker økonomisk, og ikke er optaget af andet end af økonomi, siger: O.k., hvis vi lader være med at foretage os voldsomt meget i den her sag, er vi sikre på, at efter de 52 uger er vedkommende ikke længere berettiget til sygedagpenge, og så slipper vi for en sygedagpengeudgift. Vi får heller ikke behov for at udbetale kontanthjælp, for hvis vedkommende er gift, bortfalder retten til kontanthjælp.

Så har vi de tusindvis af mennesker i virkelighedens verden, der oven i sygdommen oplever, at deres ret til forsørgelse forsvinder. Sådan er det i virkelighedens verden.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne være med til at diskutere med SF, hvordan vi fastholder kommunerne på deres ansvar i forhold til at give disse mennesker en ordentlig behandling og sørge for, at de får de tilbud, og at der bliver taget de initiativer, der skal til, for at man hurtigt får afklaret deres situation og forhåbentlig får givet dem mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Når jeg lægger så meget vægt på at diskutere kommunernes rolle i det, er det, fordi jeg hører alle de der eksempler på ting, der ikke bliver fulgt op på, selv om vi lovgivningsmæssigt har fastlagt, hvad der skal tages af initiativer fra kommunal side.

Og det der med interessen efter de 52 uger: Jamen den er det jo åbenbart også sådan lidt så som så med, i og med at vi jo kan se, at antallet, der falder ud over de 52 uger, stiger, i form af at man får forlænget dagpengeperioden for disse og bruger de muligheder, der er. Men det er jo et af de områder, der også skal undersøges nærmere, og jeg synes, at vi, når resultaterne af undersøgelserne foreligger, har et bedre grundlag for at diskutere: Hvilke konkrete initiativer skal vi tage fat på?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Tålmodighed er sædvanligvis en dyd, også i politik. Nu har vi diskuteret det her i 20 år. Denne her ændring blev lavet, da den første borgerlige regering tiltrådte i 1982. Det er 20 år siden. Vi har undersøgt, vi har stillet spørgsmål, vi har lavet forlængelser. Alle de forlængelser, der ligger i lovgivningen, er i øvrigt kommet til på initiativ af SF, så vi kan det her område til fingerspidserne.

Jeg vil personlig gerne give hver eneste sag, jeg får tilsendt, til fru Eva Kjer Hansen. Men skal vi virkelig vente 20 år endnu, hvor mennesker oven i sygdommen oplever, at de bliver frataget retten til en indkomst? Mennesker, der har sclerose, mennesker, der har kræft, mennesker, der har gigt, bliver nægtet deres ret til forsøgelse. Sådan er virkeligheden.

Har Venstre virkelig brug for endnu en studiekreds på det her område? Det parti, der taler for mennesket før systemet. Her er de i kød og blod til Venstres socialpolitiske ordfører.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Det er sidste korte bemærkning til fru Eva Kjer Hansen.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Det er jeg meget enig i, og derfor er der også det her stærke engagement fra Venstres side til at se på det her område.

Men det, der undrer mig, er, at SF, der har været så aktivt tidligere for at få sat nogle undersøgelser i gang, og som lægger så stor vægt på

dem, at man henviser til dem i lovforslagets bemærkninger, ikke engang er interesseret i at se, hvad resultatet af de undersøgelser bliver. Jeg kan forstå, at resultatet af undersøgelserne kommer her hen over foråret.

Jamen når SF nu selv har bedt om at få iværksat det arbejde, ville det så ikke også være anstændigt at sige: O.k., så vil vi rent faktisk også gerne have resultaterne af undersøgelserne og inddrage dem i vores videre drøftelser.

Det er et spørgsmål om en vis anstændighed og en vis rimelighed i forhold til det arbejde, man selv er med til at sætte i værk, vil jeg sige til hr. Villy Søvnal.

Kl. 16.00

Anne-Marie Meldgaard (S):

Som forslagsstillerne ganske rigtigt henviser til i bemærkningerne, fik den forrige regering i 2000 gennemført en lovændring, som gav mulighed for at forlænge dagpengeudbetalingen i 2 gange 13 uger. Bestemmelsen gælder de situationer, hvor der ikke inden varighedsgrænsen er sket en sådan afklaring af modtagerens arbejdsevne, at der kan træffes en beslutning om, hvilke tilbud der kan iværksættes.

Hensigten med denne lovændring var netop at undgå situationer, hvor folk måtte overgå til kontanthjælpssystemet, fordi der ikke i løbet af sygedagpengeperioden var sket en afklaring. Samme bekymring har SF brugt i motivet til det forslag her.

Der var allerede, før vi vedtog den omtalte lovændring, visse andre forlængelsesmuligheder, og alligevel fandt vi det nødvendigt dengang at gøre noget for at hjælpe de mennesker, som kom i den uheldige situation at ende på kontanthjælp på grund af langsom sagsbehandling af den ene eller den anden årsag.

Men der var en grund til, at vi dengang i 2000 ikke ophævede tidsbegrænsningen på sygedagpengene helt.

I Socialdemokratiet ser vi sygedagpenge som en korttidsydelse, som så vidt muligt skal søges afløst af andre sociale eller arbejdsmarkedsmæssige ydelser og foranstaltninger, når der ikke er udsigt til, at modtageren kan blive rask og genvinde arbejdsevnen. Derfor ophører udbetalingen som udgangspunkt, når der er udbetalt sygedagpenge i 52 uger i de 18 forudgående kalendermåneder.

Vi mener ikke, at der er nogen grund til at ændre på denne grundopfattelse af formålet med sygedagpenge. Men hvis det er sådan, som

forslagsstillerne hævder, at der stadig er mange mennesker, der ender i den kedelige situation, at de bliver tvunget på kontanthjælp og dermed går ned i indtægt på grund af kommunens manglende behandling af deres sag, vil det for os at se være en bedre løsning, at vi ser nærmere på sagsbehandlingsmetoderne rundtomkring i kommunerne, eventuelt også i sundhedsvæsenet.

De mennesker, der er ramt af langvarig sygdom, er også bedst tjent med, at deres sag bliver behandlet og vurderet hurtigst muligt, sådan at de kan få en afklaring af deres fremtidige situation. Jeg er faktisk bange for, at hvis vi ophæver de begrænsninger, der er her, vil det udskyde ventetiderne yderligere.

Derfor mener vi, at det i første omgang må være nødvendigt med en grundig undersøgelse af, hvordan sagerne faktisk forholder sig. Der er brug for en belysning af omfanget af de problemer, der er rejst her, og hvordan de gør sig gældende.

Vi vil eventuelt sammen med de andre partier i udvalget se på, hvordan vi kan løse dette og vurdere, hvordan kommunernes sagsbehandling og procedurerne herom skal være.

Jeg deler ikke den mistænkeliggørelse af kommunerne. Jeg skal ikke sige, at der ikke kan være enkeltsager, men det gælder ikke generelt.

Vi vil i Socialdemokratiet derfor opfordre socialministeren til over for udvalget at belyse problemets omfang, så vi under udvalgsarbejdet på den baggrund kan tage stilling til forslaget, som vi ser det her.

Som sagt er vi positive over for intentionerne, men vi vil have en afklaring i udvalget og kan ikke støtte forslaget, som det ligger her.

Pia Kristensen (DF):

Det er afgørende for Dansk Folkeparti, at sygdomsramte får en fair behandling. Derfor var vi også positive over for lovændringen, der trådte i kraft den 1. januar 2001, hvor der blev indføjet en ny forlængelsesmulighed for dagpengeudbetalingen på op til 2 gange 13 uger ud over de i forvejen 52 uger.

Hensigten med ændringen var at tilskynde kommunerne til at iværksætte de afklarende foranstaltninger, der skal til, så der hurtigst muligt kan ske en afklaring af arbejdsevnen hos den sygdomsramte.

Dansk Folkeparti gav i øvrigt udtryk for, at vi var tilfredse med, at følgevirkningerne af lovforslaget blev fulgt op, således at muligheden for

forlængelse af sygedagpengeperioden kom til at virke efter hensigten. Så den rapport ser vi frem til.

Vi mener også, at det er væsentligt at finde en løsning, som kan nedbringe de lange ventelister til genoptræning og til andre institutioner, for ventelisterne er da helt klart en medvirkende årsag til, at proceduren forhales. Men det er spørgsmål, vi vil tage op i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Dansk Folkeparti er meget bevidste om, at mange personer fortsat er udsat for langsommelige sagsbehandlingstider. Vi får mange henvendelser fra mennesker, som er langtidssyge og får udbetalt sygedagpenge, og ofte harmes vi over de historier, der fortælles.

Kl. 16.05

Den ene gruppe er dem, som bogstaveligt talt ikke har nogen arbejdsevne tilbage, men som alligevel bliver presset til alle former for aktivering for til sidst at få tilkendt en førtidspension. Det er altså ofte et langt og opslidende forløb, som kunne have været undgået. De mennesker burde man lade være i fred og i stedet koncentrere sig om den anden gruppe, nemlig dem, som kan genoptage et arbejde på et senere tidspunkt.

Problemet er jo, at de ofte udsættes for en langsommelig sagsbehandling og parkeres på ventelister til genoptræning eller arbejdsprøving, og overskrider de dagpengeperioden, ja, så henvises de til kontanthjælp. Ud over sygdom skal de så også udsættes for forringede levevilkår og psykiske problemer, som ofte følger med i kølvandet.

Dansk Folkeparti er enig med forslagsstillerne: Der er tale om et af de største huller i dansk socialpolitik.

Dansk Folkeparti vil gerne være med til at forbedre forholdene for disse personer, så vi støtter forslaget og siger ja til at gøre dagpengeudbetalingsperioden tidsbegrænset for de personer, der svigtes af systemet.

Lars Barfoed (KF):

Da Det Konservative Folkepartis ordfører, fru Charlotte Dyremose, ikke kan være til stede i salen i dag, skal jeg her kort på Det Konservative Folkepartis vegne redegøre for vores holdning til dette forslag.

Inden for de gældende regler for udbetaling af sygedagpenge er der i dag flere muligheder for at få udbetalingen forlænget ud over de 52 uger, hvis det f.eks. er nødvendigt at gennemfø-

re en arbejdsprøvning for at finde ud af, hvor meget eller om den enkelte vil være i stand til at arbejde. Det samme er tilfældet, hvis man f.eks. venter på en lægebehandling, eller der er rejst en sag om erstatning for arbejdsskade eller en sag om førtidspension.

Man skal jo i den forbindelse være opmærksom på, at mennesker ikke skal ende på sygedagpenge resten af deres liv. Med indførelsen af tidsbegrænsningen i 1982 ønskede den daværende borgerlige regering lige netop at sikre, at der er et ordentligt incitament for både kommunen og den berørte person til at finde en varig løsning.

Det Konservative Folkeparti kan derfor ikke støtte forslaget.

Margrethe Vestager (RV):

SF skal have stor ros og tak for at holde fast i diskussionen i forhold til de langtidssygemeldte.

Området og de ændringer, som er gennemført i løbet af de seneste år, er på udmærket vis, synes jeg, gennemgået af fru Anne-Marie Meldgaard, Socialdemokratiets ordfører.

Det viser jo også klart den daværende regerings optagethed af det her område, nemlig ikke blot en passiv ydelse uden perspektiv, men at der faktisk blev taget ansvar for de mennesker, som var endt i en for dem tilsyneladende udsigtsløs situation, hvor det er helt afgørende, at kommunerne tager et medansvar for det fortsatte perspektiv.

Vi synes, det er stærkt alarmerende tal, som SF har brugt til at belyse sit lovforslag, og finder også, at det er snarlig handling værdigt.

Men vi deler den holdning, som der også er givet udtryk for af Socialdemokratiets ordfører, nemlig at sygedagpenge bør være en kortvarig ydelse, indtil det kan afklares, om der er et fortsat arbejdsmarkedsperspektiv, eller om den enkelte skal have en mere permanent forsørgelse via det offentlige.

Det, som er meget afgørende, er at få en tidlig indsats, og man kan så diskutere, om man har tiltro til kommunerne eller ej, og nogle steder vil det givetvis være evnen og andre steder viljen, det skorter på. Helt afgørende er det i hvert fald, at den lovgivning og de signaler, som kommer fra Folketinget, ikke bliver til ligegyldigheder, hverken for kommunerne eller for de konkrete mennesker, det vedrører.

Vi arbejder meget gerne videre også i forhold til en handling, men synes, at de ting, som blev vedtaget for jo i virkeligheden forholdsvis kort

tid siden, også skal have lov til at vise deres berettigelse. For det er vigtigt, at der er et pres på kommunerne for at tage konkret handling i forhold til de mennesker, som er berørt.

Jeg tror ikke, der er nogen, der lades uberørt af de eksempler, som SF's ordfører bruger i den her forbindelse, og derfor er det også afgørende, at der er en bred enighed om den måde, hele spørgsmålet håndteres på.

På det foreliggende grundlag vil vi ikke stemme for forslaget, men SF kan regne med vores aktive støtte i forhold til det fortsatte arbejde.

Søren Søndergaard (EL):

Vi er enige med forslagsstillerne i, at det er uretmæssigt, at syge mennesker risikerer at miste deres forsørgelsesgrundlag, og det er jo den virkelighed, det sorte hul, som det i dag medfører for mange mennesker.

Kl. 16.10

Vi har tidligere, ligesom SF, bl.a. ved finanslovforhandlingerne stillet forslag om, at varighedsbegrænsningerne ophæves.

At blive langvarigt syg er i sig selv ulykkeligt og belastende for den enkelte. Det medfører mange spekulationer: Bliver jeg rask? Vil jeg kunne arbejde igen? Bliver jeg fyret, fordi jeg har været syg for længe?

Langvarig sygdom giver også anledning til mange økonomiske spekulationer, fordi man gennem længere tid skal have budgettet til at hænge sammen på trods af det indtægtstab, som det medfører at være henvist til dagpenge som forsørgelsesgrundlag. Oven i de mange spekulationer risikerer man helt at miste sit forsørgelsesgrundlag eller at havne på kontanthjælp.

Det bør være sådan, at udbetalingen af sygedagpenge fortsætter uanset varighed, til man er erklæret rask eller er blevet bevilliget revalidering eller førtidspension. Der skal altså være taget stilling til, hvilke fremtidsmuligheder sygedagpengemodtageren har, og der skal være truffet beslutning om det, således at vedkommende er sikret økonomisk og forsørgelsesmæssigt på den ene eller den anden måde.

Der er eksempler på, at mennesker ryger ud af systemet på grund af langsommelig sagsbehandling i kommunerne. Men der er også mange eksempler på mennesker, hvor personen ikke er så langt i sygehusvæsenet, at det er afklaret, om vedkommende rent faktisk bliver rask igen. Og sådanne situationer vil der være altid, også med et sygehusvæsen helt uden ventelister.

Sygdom er jo som bekendt hver mands herre. Der er ingen, der vælger bevidst at blive syg. Når man er syg, skal man bruge kræfterne på at blive rask så hurtigt som muligt. Man skal ikke belastes af frygten for at komme til at stå uden indtægt. Derfor støtter Enhedslisten det fremsatte forslag.

Tove Videbæk (KRF):

Det er et meget sympatisk forslag, som SF kommer med her. SF ønsker med dette forslag at gøre adgangen til sygedagpenge tidsubegrænset. Det ønsker man, fordi langvarigt syge, som det er nu, ofte rammes dobbelt hårdt, idet de ud over sygdommen også mister deres indkomst, hvorefter de er henvist til hjælp efter lov om aktiv socialhjælp. Det er især et problem, hvis den pågældende har en ægtefælle med en normal indkomst, for så udbetales der nemlig ingen kontanthjælp. Og i disse situationer efterlades nogle familier, nogle personer, i et såkaldt sort hul, hvor man måske kan blive nødt til at sælge hus, bil osv.

Men denne regel kunne man jo egentlig eventuelt også særskilt tage fat på. Det er en regel, som faktisk straffer mennesker, der er gift. På en eller anden måde kan man jo betragte den regel som værende diskriminerende over for ægteskabet, så derfor burde der måske særskilt og konkret gøres noget for den side af sagen.

I år 2000 blev der i lovgivningen indføjet en forlængelsesmulighed på op til 2 gange 13 uger i tilfælde, hvor det anses for nødvendigt at gennemføre arbejdsprøvning eller andre afklarende foranstaltninger med henblik på at klarlægge arbejdssevne.

Som led i aftalen for finansloven 2001 blev det besluttet at gennemføre to undersøgelser om sygedagpengesagernes varighed, dels en undersøgelse af de sager, der forlænges ud over 52 uger, samt en analyse af omfanget af ventetider i forhold til tidligere aktiv opfølgning og dels en undersøgelse vedrørende kommunernes brug af den indførte forlængelsesmulighed.

Så i Kristeligt Folkeparti vil vi egentlig gerne vente på at se resultatet af disse undersøgelser, og vi vil så på baggrund af disse undersøgelser resultat diskutere en eventuelt ny eller ændret ordning på dette område. For som det er nu, at personer, familier, ægtefæller bliver dobbelt ramt på grund af langvarig sygdom, er det uacceptabelt.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Villy Søvn-dal.

Kl. 16.15

Villy Søvn-dal (SF):

Tak for debatten om forslaget.

Det er jo altid sådan, at når man vil gennemføre et eller andet bestemt ideologisk princip, har det tit sine ofre. Det her forsøg på at tvinge en større aktivering igennem har sine ofre. Dem kan man møde, hvis man tager del i den række af møder, der er med nydannede førtidspensio-nistforeninger rundt om i Danmark, flere i hvert amt.

Det er pæne mennesker. De har ikke ring i næsen, de har ikke store hunde og sådan noget. De har ikke røget anormal, stærk tobak i løbet af deres liv. Det er typisk mennesker, der har passet deres job i tillid til, at når de fik foden i klemme i maskinen, eller når de som hjemmehjælpe-re fik et knæk i ryggen, var der med sikkerhed et system, der fangede op.

Det, vi diskuterer, er så, om den virkelighed eksisterer eller ej. Jeg synes, at nogle af ordførerne måske har været i nærheden af virkeligheds-fornægtelse i et omfang, som jeg synes er be-kymrende.

Jeg inviterer gerne til ét af to: at vi opretter en database i Socialministeriet, hvor de, som har oplevet at komme i en situation uden indkomst, hurtigt kan skrive ind. Det kan jo let laves i de her elektroniske tider, og så kan vi da i hvert fald få klarhed over, hvor mange sager det faktisk er. Min påstand er, at vi taler om tusindvis af men-nesker, der i løbet af et sygdomsforløb er udsat for, at de har mistet deres indkomst.

Man kan så diskutere, om man bryder sig om gidseltagning eller ej. Det, man i virkeligheden gør i de her sager, er at tage mennesker som gidsler for at tvinge et bestemt princip igennem. Den kommune, der ikke opfører sig, som loven mente man skulle, det menneske, der på grund af sygdom opdager, at pludselig har vedkom-mende ikke længere sygedagpenge – her er det jo ikke den kommune, der bliver ramt. Den belønnes tværtimod, fordi den sparer penge. Den, der bliver ramt, er den enkelte, der oven i syg-domsforløbet oplever pludselig at stå uden ind-komst. Der synes jeg, man må overveje, hvor langt man vil gå for at tage gidsler i et eller andet ideologisk ærinde.

Jeg inviterer også gerne Venstres nye social-politiske ordfører med på den type af møder,

hvor man kommer rundt til virkelige mennesker sådan af kød og blod, for det gør et dybt indtryk, synes jeg, at møde de folk. Det er ikke nogen, der har villet de her forløb. Det er nogle, der typisk er ramt af de her forløb, fordi de har passet deres arbejde.

Til fru Anne-Marie Meldgaard vil jeg sige, at jeg er enig i, at sygedagpenge som hovedregel er en korttidsydelse. Sådan er det jo. Vi får jo alle sammen sygedagpenge, når vi er syge, har brækket et ben eller har ondt i halsen eller har influenza. Det er helt udramatisk, og sådan er det, og så er vi bagefter tilbage i arbejde.

Så er der dem, der skal over på varige ydelser, og det er dér, problemet opstår, bl.a. også fordi der er sygdomme, hvor det tager meget lang tid at finde ud af, om det her er en varig sygdom, eller om det er noget forbigående.

Det, vi beder om med det her forslag, er at etablere sikkerheden for, at de mennesker ikke bliver taget som gidsler, indtil der er et andet system, der tager over. Det undrer mig egentlig, at Socialdemokratiet er så afvisende over for det. Da den borgerlige regering lavede det i 1982, var det under skarpe protester fra Socialdemokratiet, som jeg mener var rigtige dengang, og som jeg mener stadig er rigtige.

Tak til støtten fra fru Pia Kristensen.

Jeg synes, hr. Lars Barfoed holdt en tale, der i høj grad var en gidseltagertale.

Tak for de pæne ord fra fru Margrethe Vestager. Dét tror jeg også, at vi har behov for simpelt hen at bevæge os længere ned i de her sager. Jeg leverer gerne oplysninger, så vi kan danne os et indtryk af, hvad det er for mekanismer, der spiller ind i de her sager.

Tak til Enhedslisten.

Tak til Kristeligt Folkeparti, som dog gerne ville vente og se. Jeg synes, der udvikles sådan et nyt slogan, som Venstre og De Konservative måske også kan bruge efter dagens debat – også Kristeligt Folkeparti – nemlig: »Vent og se med V og C« – og måske også med Kristeligt Folkeparti.

Det er i nogle situationer klogt nok at vente og se. Det er ikke klogt i de her sager, og jeg beder om, at vi laver ét af to: enten etablerer den dér database, hvor vi kan skaffe os det overblik over, hvor mange sager vi faktisk taler om, eller også laver en høring, hvor Folketingets partier kan prøve at møde de her mennesker.

Jeg kan garantere, at det gør et dybt indtryk, for det er mennesker, der var så sikre på, at der var et offentligt system, der fangede op, når de

uforskyldt kom i den situation, de kom i. Det var der ikke i ganske mange tilfælde – derfor forslaget. Men det vil vi jo så få videre belyst under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Grete Schødt):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 16.20

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 52: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af integrationsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 17/1 2002).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Søren Krarup (DF):

Hvad er indfødsret? Det er en ret, der med Ove Høegh-Guldbergs ord skal sikre, at landets børn nyder landets brød. Det er en ret, der vil fastholde, at hjemmets børn skal nyde hjemmets fordele, fordi der er forskel på børn og fremmede, på et hjem og et herberg.

Dette sigte blev yderligere understreget med 1849-grundlovens § 54, den nuværende § 44, som meddeler, at ingen udlænding kan få indfødsret uden ved lov.

Hermed ville grundlovsfædrene, bl.a. Grundtvig, der var første formand for det første indfødsretsudvalg, sætte de allerstængeste betingelser op omkring den fornemste gave i Danmark, nemlig at tildele fremmede indfødsret som danske.

Dette måtte under ingen omstændigheder kastes i grams. Dette måtte aldrig sjuskes igennem, men det skulle ske via en lovgivning i det danske Folketing, som sikrede grundighed, omhyg-